

VERKALÝÐS BLAÐIÐ

Málgagn Einingarsamtaka kommúnista (marx-leninista)

1.tbl. 5.árg. 9.jan.- 22.jan. 1979. Verð kr. 150

Kreppa í Lánasjóði
námsmanna

4 5

Kampútsea
bylting eða þjóðarmorð?

Frummælandi fyrir hönd
EIK(m-1):

Andmælendur:

Hjálmtyr Heiðdal

Elin Pálmadóttir

Þorsteinn Helgason

blaðamaður Morgunblaðsins.

Fimmtudaginn 18.janúar kl.20.00 að Hótel Esju 2. hæð.

420073

ISLAND

Fiskverðsákvörðun: Fulltrúi sjómanna sveik

Nýtt fiskverð hefur verið ákveðið. Nemur hækkanin 11% á öllum tegundum nema steinbít (13%) og keilu og grálúðu (9%). Hækkunin er því töluvert minni en sjómenn og útgerðarmenn höfðu gert kröfu til og það þrátt fyrir hækkað verð á Ameríkumarkaði. Fiskverðinu má segja upp ef aðrir launþegar fá meira en 5% verðbætur á laun 1. mars n.k. Verðákvörðunin styrkir því stöðu þeirra stjórnarliða og atvinnurekenda, sem vilja aðeins greiða 5% verðbætur á laun 1. mars þó svo að hækkan vísitölunnar verði mun meiri.

KRÖFUR UM HERRA FISKVERÐ

Sjómenn og útgerðarmenn höfðu gert kröfur um 14-16% hækkun auk þess sem fiskverð átti að gilda til 1. apríl en ekki út maímánuð. Það vakti því nokkra furðu, að fiskverðið skyldi samþykkt með atkvæðum sjómanna, odda manns og öðrum fulltrúa fiskkaupenda gegn atkvæðum hins fulltrúans og útgerðarinnar. Með því að samþykkja þetta fiskverð hefur fulltrúi sjómanna, Ingólfur Ingólfsson brotið gegn fyrri samþykktum og þó umfram allt gegn vilja meginþorra sjómann. Hins vegar virðast

forystumenn sjómannasamtakanna standa að baki honum, a.m.k. hefur Óskar Vigfússon forseti sjómannasambandsins lýst yfir fullum stuðningi við ákvörðun Ingólfs. Þessi fiskverðsákvörðun vekur upp margar spurningar. Til dæmis hvernig málum er háttað í þeim félagssamtökum sem eiga fulltrúa í yfirnefnd og hver eru heilindi forystuliðsins.

SAMTÖK SJÓMANNA

Harðorð mótmæli sjómannasambandsþings í haust gegn kjararáni ríkisvaldsins

og hundsun þingsins á til-mælum ASI forystunnar um að framlengja fyrri samninga lofuðu góðu um að baráttustefnu ykist fylgi meðal sjómanna. Sama er að segja um ýmsar samþykktir kjaramálaráðstefnunnar svo sem að neita að skrá sig á vetrarvertíð. Atkvæði Ingólfs er beint gegn baráttustefnunni. Og hann er ekki einn um að vilja hana feiga, því fyrir liggur að fjöldi forystumanna einstakra félaga hafa

7



**Kvenna-
baráttu
af
nýrri gerð!**

4 5

Forstöðumaður tæknideildar hrakinn frá

Það hafa verið uppgangstímar á Ísafirði undanfarið. Sjómenn á skuttogurum og bátum hafa ausið aflanum á land, og starfsfólk frystihúsa og rækjuvera hefur málað gull á bönushraða. Talsvert af þessum auðæfum skila sér reglulega í bæjarsjóðinn sem skattþeningar fólks. Framkvæmdir á vegum bæjarsins hafa aukist og þörf er á alls kyns hönnunarstörfum og tæknilegri vinnu.

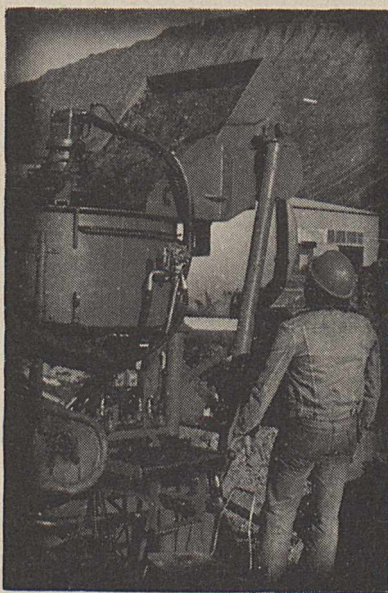
Frá Ísafirði

TÆKNIDEILD ÍSAFJARÐARKAUPSTAÐAR

Á tæknideild vinna aðeins 2 menn: Hallgrímur Axelsson, verkfræðingur, og Bjarni Jensson, tæknifræðingur. Hallgrímur hefur verið forstöðumaður deildarinnar í 2 1/2 ár, og sé tekið mið af fyrirrennrum hans má það teljast gott úthald.

Auk þeirra er einn af fyrrverandi byggingafulltrúum bæjarins, sem vikið var úr starfi fyrir einum 5 árum, enn á fullum launum hjá deildinni. Ekki er þó hægt að kenna þar um ein-tómri gleysku; Hallgrímur lagði til á síðasta ári að maðurinn yrði tekinn af launaskrá, en sú tillaga var ekki tekin fyrir í bæjarstjórn.

Á sama tíma hefur Hallgrímur knúið fast á um að fá ráðinn þriðja starfandi manninn við deildina. Bæjarráð samþykkti í sumar að aug-



**Sagði upp
til að
knýja á um
úrbætur -
Hættu
sem fyrst,
var svar
bæjar-
stjórnar**

lýsa eftir tæknimanni og sóttu 3 um. Bæjarráð fjallaði eftir langa mæðu um umsóknirnar eftir að 2 umsækjendur höfðu dregið umsóknir sínar til baka og höfnuðu þá þeim þriðja án samráðs við Hallgrím. Óleyst verkefni halda svo áfram að hlaðast upp hjá tæknideild, og þetta sinnuleysi bæjar-yfirvalda er eitt þeirra at-riða sem fylltu málinn hjá Hallgrími, forstöðumanni deildarinnar.

Tæknideild Ísafjarðarbæjar hannar götur holræsi og jafn-vel hús fyrir bæjarfélagið og greiðir úr ýmsu tæknilegum vandamálum húsbýggjenda og framkvæmdaáðila sem leita til deildarinnar, svo nokkuð sé nefnt. Auk þess hefur forstöðumaður tæknideildar umsjón með flestum framkvæmdum kaupstaðarins.

Hallgrímur hefur barist fyrir því að bæjarfélagið sæi sjálft um blöndun og lagningu olfumlara. Eitt stærsta verkefni tæknideildar síðastliðið ár var að byggja upp vélasamstæðu til að framleiða olfumlöl, en undanfarin ár hefur olfumlöl verið flutt með skipum af Suðvesturlandi með ærnum tilkostnaði.

Rætt við H. Axelson

- Þú sendir uppsagnarbréf í nóvember s.l. Hvers vegna? Hallgr.: - Nú, samvinnan við

3

HERAFLI



Aukning í Evrópu

6

VERKALÝÐS BLAÐIÐ



Stjórnmalasamband Kína og Bandaríkjanna

Á alþjóðavettvangi eflist baráttan gegn báðum risaveldunum, Bandaríkjunum og Sovétríkjunum, á árinu 1978. Í þriðja heiminum mættu risaveldin harðari andstöðu en áður og frelsisbarátta alþjóðunnar um allan heim blossaði upp mjög víða á árinu.

Sá atburður sem hvað mesta athygli vakti alþjóðlega á síðasta ári var stjórnmálamband Bandaríkjanna og Kína. Bandaríkin neyddust til að gefa Taiwan upp á bátinn og viðurkenna Alþýðulýðveldið

Kína. Þessi sigur Kína á utanríkisviðinu er sögulegur sigur. Hann gerði að engu sögulega ákvörðun Bandaríkjanna um að vinurkenna aldrei "Rauða Kína".

Kína hefur unnið marga stóra sigra í utanríkisamskiptum á undanföllum árum, en aldrei kvikað frá grundvallaratriðum þeim sem Alþýðulýðveldið hefur alla tíð haft að leiðarljósi í samskiptum ríkja.

Á síðasta ári var gerður friðarsáttmáli milli Kína og Japan og markaði hann einnig tímamót. Á þessu ári sem er að hefjast munu samskipti Kína og annara ríkja eflast og það í þá átt að styrkja einingu ríkja gegn vígbúnaði og stríðsundirbúningi risaveldanna. Það eru þeir lærðómar sem draga má af þróun utanríkisamskipta Kína á síðasta ári. Sú þróun er öllum andheimsvaldasinum og kommúnistum gleðiefni.

Sovétríkin og Vietnam burt frá Kampútseu!



Vopn sem kampútseanski herinn tók af víetnömum við víglínuna við Takeo í mars 1978.

Á undanföllum mánuðum hefur Vietnam, að undirlagi og með stuðningi Sovétríkjanna undirbúið innrás í Kampútseu. Til þess að láta líta svo út að innrásin sé uppreisn gegn byltingarstjórninni í Kampútseu, hefur Vietnam komið á fót "skeruliðahreyfingu" í Kampútseu. Þessi kvíslingahreyfing hefur staðið að baki mörgum árásum á leiðandi félaga í Kommúnistaflokki Kampútseu og vorið 1978 reyndi hreyfingin að skipuleggja valdarán í landinu. Valdaránið var afhjúpað og olli engum skaða.

Þessi aðferð Víetnama til að ná völdum í Kampútseu er notuð vegna þess að víetnamar

hafa aftur og aftur beðið hrapalega ósigrá á vígvellinum í bardögum við herlið Kampútseu. Þessi aðferð er ekki ný af nálinni. Hún er þaulhugsuð og reynd í öðrum löndum. Sovétríkin skipulögðu t.d. morðið á Daud í Afganistan og komu þar til valda sér hliðhollum mönnum. Morðin á forsetum Suður og Norður Jemen voru skipulögð til að koma til valda Sovét-tryggum mönnum. Vel heppnuð árásum á leiðtoga Kampútseu myndi losa Sovétríkin við leiðtoga sem ekkert vilja með þau hafa, en mögulega opna leiðina fyrir valdatöku Sovét-trúrra manna.

Nú hefur þessi kvíslingahreyfing Víetnama og víetna-

amskt herlið gert stórárás á Kampútseu og er markmiðið að hertaka allt landið. Í þessari árás er engu til sparað. Bæði eru notuð vopn svo sem flísasprengjur og gas og hermenn úr liði Saigon-hersins, sem þjálfaðir voru í að pynta og drepa af Bandaríkjamönnum.

EIK(m-l) og Verkalýðsblaðið fordæma árásum Víetnam og Sovétríkjanna á Kampútseu. Víetnam grípur til íhlutunar í löndum Indókinna, svo sem Laos og Kampútseu, til þess að ná tangarhaldi á SA-Asíu.

Sá stuðningur sem Víetnam hlaut frá íslenskum andheimsvaldasinum og kommúnistum í stríðinu gegn bandarísku heimsvaldastefnunni var allnokkur og réttur. En við skulum ekki láta það gleppja okkur sýn. Staða Víetnam nú er önnur en fyrir 3-4 árum. Þá var krafan Bandaríkin burt úr Indókinna. Nú verður krafan um að Sovétríkin hverfi frá Indókinna og Víetnam hafi sig á brott frá Kampútseu að kveða hátt við. Alþýðan í Indókinna á enn í stríði við risaveldi - í þetta sinn er risaveldið Sovétríkin.

Lesendabréf

Einfaldanir -

ef ekki beinar falsanir

Blaðinu hefur borist eftirfarandi bréf frá lesanda, "J.G":

Í VB 18.tbl. 1978 birtist allmerkileg grein í greinafloknum "Arðrán og kreppa" 3.hluti. Í henni er gerð tilraun til að staðfara áður birtar almennar lýsingar á einokun og kreppum (1.hluti birtist í 16.tbl). Þessi staðfærsla er því marki brennd, að um mjög miklar einfaldanir, ef ekki beinar falsanir, er að ræða. Í heild virðist mér greinin einkennast af fyrirfram ákveðinni niðurstöðu. Fremur en greiningu á ástandi og síðan ályktun út frá henni, eins og mönnum sem kenna sig við vísindalegan marxisma ber að gera.

Ég mun nú snúa mér að greininni og reyna að rökstyðja mál mitt. Og um leið koma með minn skerf í þessar umræður.

Í greininni segir réttilega, um einkenni einokunarhringja, að þeir einoki allt framleiðsluferlið. Í samræmi við þetta rekur greinin ferlið og gætir þess að víkja ekki að neinum frávikum. Um útgerðina segir orðrétt: "Nú er því þannig háttað að útgerðin getur ekki selt fisk nema á föstu verði, sem með aðstoð ríkisvaldsins er ákveðin af kaupendum og seljendum." Hér er alveg horft fram hjá "frjálsri" sölu fiskiskipa. Erlendis án þess að gera á nokkurn hátt grein fyrir starð þess þáttar eða mikilvægi sem nauðsynlegt er til að geta ályktað sem svo að hann skipti ekki máli. En oft og iðulega heyra menn fréttir af sölu erlendis, en þær sýna að vissu marki sjálfstaði útgerða gagnvart frystihúsunum. Útgerðinni er nefnilega ekki allri stjórnað beint af vinnsluáðilunum. Heldur leita útvegsmenn sjálfstætt að sem mestum gróða sér til handa. Í mörgum tilfellum stafar sala erlendis af fullnýtingu á vinnslugetu frystihúsanna, en ekki nándar nærri alltaf, því oft er selt þó hráefnisskortur sé hér.

RANNSÖKNINA VANTAR

Næst tekur greinin fyrir næsta stig framleiðslunnar þ.e. vinnsluna í frystihúsunum. Þar skín í gegn þekkingarleysi höfundar á því sem fer fram þar. Lýsingin er greinilega samin eftir afspurn af þessari tegund vinnustaðar, sem stór hluti fólks í landinu vinnur á. Samkvæmt greininni er eingöngu unnið í blokk í frystihúsum. Það væri verðugt verkefni fyrir greinarhöfund að kynna sér tegundir framleiðslu frystihúsanna, starð þakkinga, hvað af þeim teljast neytendapakkningar, á hvaða markað varan fer o.s. frv. Slíka könnun hefði átt að gera áður en greinin var skrifuð. Hér er því um vítaverða einföldun að ræða, sem ekki getur leitt til góðs. Hverjum marxista ætti að vera ljóst hve mikilvægt það er að hafa rétta greiningu á þjóðfélaginu. Til slíks á ekki að kasta höndum.

Næst er víkið að sölumálum og markaðsáhrifum dóttur-fyrirtækja SH og SIS, og dregur höf þar ýmist úr eða í að því er virðist eftir hentugleika (slíkt gera ekki nema tæki-

færissinnar). Í greininni segir: "Blokkarverðið er ákveðið af fyrirtækjum SH og SIS í Bandaríkjunum. Markaðsverðið "segir" þeim að það sé ekki hægt að borga meira fyrir fiskinn. Frystihúsin á Íslandi fá ekki fjármagn til reksturs og kaupa á hráefni, útgerðin lendir einnig í fjármagnssvelti". Til þess að falla ekki í þá gryfju, að fara að geta mér til um meiningu höf., ætla ég að láta hann útskýra mál sitt sjálfan: "Gróðinn sem verður til við strit karla og kvenna í frystihúsunum um allt land, fær ekki einu sinni að renna til frystihúsanna svo að þau geti búið verkafólki tryggari vinnustaði og öruggari afkomu. Hann er hirtur í Bandaríkjunum og notaður af íslensku einokunaraðvaldi til frekari fjárfestinga og meiri gróða þar."

Eigum við samkvæmt þessu að beina baráttu okkar að því að fá SH og SIS til að láta stærri hluta gróðans til frystihúsanna hér heima, svo að þau "búi verkafólki tryggari vinnustaði og öruggari afkomu", því það er jú markmiðið? En slíkt hlyti að skerða afkomu dóttur-fyrirtækja SH og SIS. En þarna eru aftur ljón á veginum, því eins og segir í greininni: "Fyrirtæki sem sýnir lélega afkomu á ekki upp á pallborðið hjá bandarísku bankaaðvaldi, t.d. varðandi fyrirgreiðslur til nýrra fjárfestinga o.fl.". Við þyrftum því samhlíða að breyta bandarísku bandaaðvaldi, eða með öðrum orðum að biða eftir valdatöku bandarískrar alþýðu! Oneitanlega minnir þetta mig á Trotský í sínu tarasta birtingarformi.

Svo víkið sé aftur af fjármagnskorti frystihúsa og útgerðar, langar mig að benda á aðra skýringu sem til greina gæti komið. Undanfarin ár hefur verið fjárfest mjög mikið bæði hjá frystihúsunum og útgerð. Dæmin sjá menn t.d. bæði á Suðurnesjum og Vestfjörðum, þ.e.a.s. ef þeir á annað borð vilja. Til fjárfestinga er ekki notað annað en sá gróði sem verður til við verðmetaukningu vörunnar (í þessu tilfelli fiskisins) við vinnu. Ef fjárfestingin fer fram úr gróðanum, er oft unnt að fjármagna slíkt með lánsfé. Sé slíkt offjárfesting almenn, kemur fram lánsfjárskortur og þar sem gróðanum er fyrir fram ráðstafað, þ.e. í fjárfestingum, kemur það líka fram í rekstrarfjárskortum og fyrirtækin verða að draga saman seglin eða loka. Þessi skýring þarfnast að mínu mati frekari athugunar og því sett fram hér. Hún er, held ég, mikilvægt atriði sem fá þarf á hreint áður en unnt er að greina til fulls orsakir kreppunnar.

AÐFERÐIR AUDHERRA ETIÐ ÞER SÖMU.

Að lokum langar mig að benda á eitt atriði enn í greininni, sem ég tel mjög varhugavert. Lífernir frystihúsaeygenda og útgerðamanna hefur greinilega angrað höf. hennar eitthvað og hann reynir að finna skýringu á því sem sé

Framhald á bls.7

Opinn fundur um leshring EIK(m l)

Ákveðið hefur verið að endurskoða leshring EIK(m-l), með það fyrir augum að gera hann betri, markvissari og aðgengilegri. Því hefur verið ákveðið að boða til opins fundar, þar sem öllum gefst tækifæri til að koma með gagnrýni og ábendingar um efni og innihald leshringsins, jafnt hvað varðar einstaka fundi sem hringinn í

heild. Fyrirhugað er að gefa fljótlega út leiðbeiningar fyrir þátttakendur í leshringjunum, sem byggja á gömlum leiðbeiningum, en með hliðsjón af þeirri reynslu sem fengist hefur.

Því eru allir sem koma vilja á framfæri gagnrýni á leshring EIK(m-l) hvattir til að mæta á þennan fund. Þannig getum við bætt grund-

vallarfræðsluna í marx-lenínismannum.

Fundurinn verður haldinn laugardaginn 20. jan. n.k. að Baldursgötu 7, Reykjavík, og hefst hann kl. 10⁰⁰ f.h.

Sérstaklega eru leshringjaleiðarar og þeir sem nýlukið hafa leshring hvattir til að mæta.

Styrkið EIK(m-l) gíró 57070 - 2



Gerum stéttarfélagin að baráttutækjum

Fer BHM í verkfall

Launamálaráð BHM hefur nú ákveðið að krefjast endurskoðunar á kjarasamningum sínum við ríkisvaldið vegna þess að þeim hefur í raun verið rift með vísitölupaki og skertum vísitölubótum.

Málið mun fyrst fara til sáttasemjara (1 janúar) eftir tilraunir til viðurðna og síðan til Kjaradóms ef ekki næst samkomulag (1 mars).

Meginkraftan er: Burt með vísitölupakið. Þakið er nú á launum yfir u.þ.b. 270 þús. kr. á mánuði og þýðir að verðbætur að upphæð tugi þúsunda kr. falla frá í launaflokkum sem eru t.d. í nánd við 300 þús. kr. á mánuði. Þakið nær til u.þ.b. 2/3 svonefndra launþega í BHM (til yfir 2000 manns).

Nú er samningsréttur BHM mjög takmarkaður eins og sést af gangi samninga og aðför "alþýðustjórnarinnar". Kjaradómur er skipaður fulltrúum auðvalds og ríkisvalds þess að meirihluta og dæmir eftir gildandi lögum - þ.á.m. lögnum um vísitölupakið!

Brýn krafa er því sú að fá fullan verkfallsrétt og samningsrétt. Einnig verður að tryggja að greiddar séu verðbætur samkvæmt áður gerðum samningum, en ekki því sem ríkisstjórninni dettur í hug hverju sinni.

Launamálaráð BHM hefur í hyggju að hvetja til eins dags verkfalls í janúar til að ýta á málið í höndum sáttasemjara. Síðan kynnu aðrar aðgerðir að verða í mars.

Nokkrar úrtölur hafa heyrst m.a. frá dyggustu fylgismönnum stjórnarflokkanna - oftast þannig að sagt er að "BHM sé svo veikt, geti ekkert gert" o.s.frv.

En launafólk í BHM er mikilvægt ríkisvaldinu og getur bæði lamað vissa starfsemi og sýnt ákveðni með góðri samstöðu og vel heppnuðu dagsverkfalli. Barátta er aldrei vonlaus eða röng meðan afstaðan er réttmæt jafnvel þótt hópurinn sem í hlut á sé ekki mjög stór. Fréttaritari í BHM

Álverkamenn mótmæla

Fundur haldinn 13. des. 1978 á meðal verkamanna íslenska álfélagsins, samþykkir eftirfarandi áskorun til stjórnvalda.

1. Að kjarasamningar séu virtir og fái að standa óhaggaðir.
2. Verðbótavísitalan er eina vörn launafólks gegn kjaraskerðingu í óáverðbólgu. Verðbótavísitöluna ber því að virða.
3. Það eru verðhækkanir, sem valda hækkun verðbótavísitölunnar. Því þarf að



framfylgja verðstöðvun í raun og stórauka verðlags-
eftirlit.
Flutningsmenn u.þ.b. 40.
Áskorunin sendist til
ríkisstjórnar og fjölmiðla.

Forstöðumaður

Framhald af forsiðu

bajaryfirvöld var komin í óefni. Sem dæmi má nefna, að bajaraníð og bajaranstjórn tóku stórar ákvarðanir sem heyra beint undir starfssvið tækni-
deildar, án þess að við fengjum svo mikið sem að leggja orð í belg.

Um þetta og fleiri atriði sendi ég bajaranráði ýtarlega greinargerð með uppsagnarbréfinu. Jafnframt lýsti ég mig reiðubúinn til að ræða einstök atriði, ef bajaranstjórn óskaði þess. - Og hver urðu svo viðbrögðin? Hallgr.: - Ég var kallaður á lokaðan óformlegan fund í bajaranráði fáeinum dögum seinna. Á þeim fundi fengu flestir bajaranráðsmenn greinargerð mína fyrst í hendur. Menn urðu hissa og sumir dálftið rauðir og sneypulegir í framan, en engar málefnalegar umræður urðu.

Að hálfum mánuði liðnum bar svo bajaranstjóri fram þá ósk fyrir hönd meirihluta bajaranstjórnar að ég hatti störfum strax á áramótum, en samkvæmt samningi stóð uppsagnarfrestur fram til 11. maí í vor. Daginn eftir tjáði ég bajaranstjóra að til greina kæmi að verða við ósk þeirra og fór fram á fund með meirihlutunum. Sá fundur var svo haldinn 1/2 hálfum mánuði síðar,

réttum 6 vinnudögum áður en ég átti að láta af störfum samkvæmt þeirra ósk. - Og þeir voru margir rauðir á þeim fundi líka. Enginn þeirra virtist fús til að ræða hin eiginlegu vanda-
mál. Niðurstaða fundarins var sú að ég varð við beiðni þeirra að hætta um áramót.

Þess má geta, að forseti bajaranstjórnar óskaði þess að ég hefði ekki hátt um að ég væri að hætta störfum - Hvað er þá framundan hjá þér? Hallgr.: - Ég hef ráðið mig í skiptsrúm á rækjubát. - Hvernig finnst þér að búa á Ísafirði? Hallgr.: Ísafjarðarkaupstaður er fallegur bær í stórbrúnu umhverfi og hér hef ég kynnst mörgu góðu fólki. Hér vil ég gjarnan búa.

BEJARSTARFSMENN MÓTMÆLA

Starfsmenn og verkstjórar við áhaldahús bæjarsjóðs skutu á fundi þegar þeir fréttu, að Hallgrímur ætti að hætta nokkrum dögum síðar. Þeir sömdu bréf til bajaranstjórnarinnar, þar sem þeir skora á hana að endurskoða afstöðu sína. Segja þeir Hallgrím vera mjög hafa starfsmann sem bajaranfélagið megi ekki

Félagsfundur í Sókn Fögur loforð, en litlar efndir

Eins og áður hefur verið greint frá á síðum Verkalýðs-
blaðsins, sagði Starfsmanna-
félagið Sókn samningum sínum lausum frá 1. des. og lýsti jafnframt yfir, að til verkfalls kæmi, ef ekki yrði um allverulegar kjarabætur að ræða. Var það mjög almenn krafa meðal félagskvenna, að launajöfnuður þyrfti að nást við gaslumenn, sem eru ófag-
lærðir í sömu störfum en fá greitt skv. 5. lfl. BSRB, sem er allmiklu hærri en Sóknartaxtinn.

Í Sókn hefur baráttu-
stefnu vaxið jafnt og þétt fylgi undanfarin ár, jafnan í andstöðu við forystu fél-
agsins. Róttakar samþykktir fundarins í nóvember voru flestar áttaðar frá þessari andstöðu, en hún túlkaði réttilega óánægju alls þorra Sóknarkvenna.

Það er enginn vafi, að það var vegna ótta við þessa víðtæku óánægju og þetta skipulagða afl baráttusinna, að viðsemjendur hjá ríki og borg brugðu skjótt við með sáttatilboði. Fól það í sér, að tekið var upp herra vaktaálag á naturnar og um helgar, og skyldi það ná yfir allan laugardaginn, en það hefur aðeins færið frá hadegi. En grunnkaup átti ekkert að hækka, og vaktaálag á kvöldin virka daga hélst svo til óbreytt. Tilboðið var því alls ekki aðgengi-
legt, miðað við það mikla launamisrétti, sem Sóknar-
konur búa við, og nægir að benda á, að samkvæmt því er herra álagið lægra en lægra álagið hjá ríkisstarfsmönnum! Eigi að síður var þetta

tilboð óvenju jákvæð viðbrögð miðað við það sem Sókn á að venjast af sínum viðsemjendum, og það sýnir, að atvinnurek-
endur hræðast samstöðu og baráttu fólksins - það er því rétta leiðin. Rétt við-
brögð við þessu tilboði hefðu verið að hafna því og ítreka kröfur okkar og verk-
fallshótun.

En forysta Sóknar vill umfram allt vinnufrið - og frið fyrir ríkisstjórnina. Hún greip því tilboðinu fegins hendi og réri að því öllum árum að fá það sam-
þykkt, til að koma í veg fyrir frekari baráttu, sem m.a. gæti komið þeim for-
ystukonum Sóknar út úr húsi hjá forystuliði ASÍ og BSRB. - Sást m.a. til varaformanns félagsins, Esterar Jónsdóttur (einlægrar Alþýðubandalags-
konu) á einum stórum vinnu-
stað Sóknarkvenna, og lá henni hátt rómur um "ásinga-
menn sem yrði að stöðva" og að "tilboðið yrði að sam-
þykkja".

En sennilega hefir forysta Sóknar óttast að púðrið dygði ekki til að skjóta "ásingaöflum" yfir í eilífð-
ina. Því greip Aðalheiður Bjarfrestsdóttir formaður til þess ráðs á félagsfundi um tilboðið, sem haldinn var 16. des., að veifa framan í fundarkonur loforði um inn-
göngu í BSRB innan skamms, ef þær bara "gæfu sér 2ja mánaða frið" - þ.e. samþykktu tilboðið!

Það hefir aldrei sést jafn skýrt, hvernig þessar fals-
hugmyndir um inngöngu í BSRB eru nýttar í Sókn til að koma í veg fyrir baráttu. Á

vinnustöðunum ala yfirmenn og forstöðufólk markvisst á þessum hugmyndum og ganga jafnvel svo langt að kaupa upp þær óánægðustu með því að búa til handa þeim verk-
lýsingu sem fellur undir ramma BSRB. En þetta er í fyrsta sinn, sem forysta Sóknar hefir brugðið á þetta ráð.

Á fundinum var tilboðið samþykkt með 197 atkvæðum gegn 48. Atkvæðagreiðslan var skrifleg, og er það hrós-
vert og ætti reyndar að vera skylda þegar um meiri háttar mál er að ræða s.s. samninga-
mál. Í miðri atkvæðagreiðsl-
unni kom reyndar í ljós, að margar konur héldu, að þær væru að geiða atkvæði um hvort eskja ætti inngöngu í BSRB, og þótt sá misskiln-
ingur væri leiðréttur, fer það ekki á milli mála, að stór hluti þeirra, sem til-
boðið samþykktu gerðu það út á loforð Aðalheiðar um BSRB-
inngöngu.

Það er afarmikilvægt, að þessar konur, og aðrar Sóknar-
konur, sem enn trúa, að við getum gengið í BSRB og fengið kjarabætur á fljögandi diskum, krefji formann sinn reikningsskila í febrúarmánuði. Þá hefir hún fengið umbeðinn tveggja mánaða frest - og þá er einnig hægt að segja upp samningum og krefjast á ný launajafnréttis við gaslumenn og fleiri hljóðaða hópa. Og þá mun þurfa meir en fögur loforð til að stöðva okkur.

Fréttaritari í Sókn.

við að missa. Einnig láta þeir vel af samstarfinu við Hallgrím og segja hann hafa sýnt dugnað og ósérhlífni í starfi. Undir þetta bréf skrifuðu allir starfsmenn áhaldahúss, 16 að tölu.

Greinarhöfundur er ekki kunnugt um viðbrögð bajaranstjórnar við þessu bréfi.

KOM A ÖVART

Fréttaritari náði tali af einum af verkamönnum við áhaldahúsið, Friðriki Vilhjálmssyni að nafni. - Þið í áhaldahúsinu eruð ekki sammála framkomu bajaranstjórnarinnar við Hallgrím Axelsson?

Friðrik: - Þetta kom okkur á óvart. Við vitum ekki hvað fer á milli Hallgríms og þeirra á skrifstofunni. En það sem snýr að okkur höfum við ekki undan neinu að kvarta. - Finnst þér bajaranfélagið mega við því að láta Hallgrím fara frá?

Friðrik: Ég held að við séum ekkert betur settir þó við fáum einhvern annan. Við vitum hvað við höfum haft en ekki hvað kemur í staðinn. - Heldurðu að þetta mál sé það með úr sögunni? Friðrik: Ég vona ekki, ég vona að þetta eigi eftir að jafna sig og hann verði bara áfram. Þess vegna tók ég nú þátt í þessum mótmælum. - Heyrst hefur að sumum finnist

Hallgrímur hafa verið og lítið við á skrifstofunni? Friðrik: Ég veit ekkert um það, en mér finnst að yfirmaður tæknideildar þurfi að vara til staðar þar sem verið er að vinna að framkvæmdum og það hefur aldrei staðið á því þegar ég hef þurft á Hallgrími að halda. Mér finnst að verkfræðistörfin eigi að vinna alveg eins úti með okkur eins og á skrifstofum.

- Ertu ánægður með stjórn bajaranins? Friðrik: Þú getur rétt ýmyndað þér það, þegar ég hef ekki kosið neinn þeirra! Ég er ekkert ánægður með þá, ég segi það bara eins og það er.

BEJARSTJÓRNIN

Bajaranstjórn Ísafjarðar er skipuð 9 mönnum. Meiri hlutann skipa 4 fulltrúar Sjálfstæðisflokks og 1 fulltrúi svonefnds óháðslista. Minnihlutann skipa 1 fulltrúi Alþýðubandalags, 1 frá Framsókn og 2 Kratar.

Minnihlutinn á að jafnaði ekki sæti í bajaranáði, þar sem undirbúningur málflutnings fyrir bajaranstjórnarfundir fer fram og eru því oft ansi utangátta á bajaranstjórnarfundum.

Það segir þó ekki alla söguna, því meirihlutinn lýtur í raun vilja eins manns, Guðmundar Ingólfs-
sonar, en hann er forseti bajaranstjórnar og fulltrúi

Sjálfstæðisflokksins. Guðmundur hefur góða aðstöðu til að undirbúa fundi og fylgja mákum fast eftir, þar sem hann er bæjargjaldkeri og mjög laus við í því starfi. Hann hefur mótað afstöðu til flestra mála þegar þau eru lögð fyrir og aðrir fulltrúar sjá þau í fyrsta sinn. Málalok verða því oftast þannig að allir segja já og amen.

Hnífisdalur tilheyrir nú Ísafjarðarkaupstað. Guðmundur er Hnífisdalingur og finnst mörgum hann gera vel við heima-
byggð sína og virðist sem gagnagerð, lóðaúthlutun og bygging leiguhúsnæðis sé öðum öll að flytjast til Hnífisdals.

HVER VERÐA MÁLALOK

Endanleg afstaða bajaranstjórnar til uppsagnarforstöðumanns tæknideildar - að auglýsa eftir nýjum manni - var tekin einróma á lokuðum fundi 21. des. s.l. Meint ofríki Guðmundar Ingólfs-
sonar breytir engu um að allir bajaranfulltrúar bera ábyrgð á afstöðunni. En það gildir sama um þá og aðra pólitíkusa, að á 4 ára fresti þurfa þeir nauðsynlega á atkvæðum að halda. Því er alls ekki óhugsandi að kröftug mótmæli óbreyttra borgara Ísafjarðar gætu fengið marga þeirra til að breyta afstöðu sinni. Fréttaritari.

STALDRAÐ VIÐ

Nei! sagði Hreyfingin, þegar Verkalýðsblaðið bað um skýrslu stjórnar og reikninga Dagsbrúnar.

Á einum af síðustu dögum ársins 1978 gekk sendibóði Verkalýðsblaðsins inn á skrifstofu Dagsbrúnar í Reykjavík. Erindið var að sækja þangað upplýsingar um starf félagsins.

Jú, hún tók erindinu ekkert illa, skrifstofustúlkan. En hún vissi bara ekki hvar svona gögn, skýrslu stjórnar og reikninga til síðasta aðalfundar, væri að finna í skjalasafninu. Ég sagðist skyldu biðja þar til önnur skrifstofukona kæmi, en sú ku vita um.

Hurðin opnaðist og konan kom inn. Á hula henni kom svo hann sjálfur – nei – hún sjálf, hreyfingin í eigin persónu. Og á hula Hreyfingunni kom svo hluti ríkisvaldsins í eigin persónu, sjálfur Ólafur Ragnar. Hann var sjálfsagt kominn til að hitta Verkalýðshreyfinguna. Kannski var hann að biðja hana um hliðranir fyrir Alþýðubandalagið, kannski eitthvað annað.

Og þarna stóð ég, frá Verkalýðsblaðinu, og bað um skýrslu stjórnar og reikninga félagsins, eins og ekkert væri auðveldara.

Hummrrr– hvað ætlarðu að gera við það góði? spurði Hreyfingin, með sinni alþekktu drafandi sáttaröddu. Ég ætla bara að lesa þetta, sagði ég. Nú ertu í Dagsbrún? spurði Hreyfingin ákveðin. Ég, nei það er ég ekki. Hayrr– þá færðu ekkert hér, við lánunum svona nokkuð ekki út til þéturs og páls, sagði Hreyfingin sigri hrósandi. Nú þá er skrifðið, eru þetta ekki opinber gögn? Eru þetta kannski skrifstofuleyndarmál? Ég leit á hreyfinguna um leið og ég spurði. Nei, nei sagði Hreyfingin við lánunum svona nokkuð bara ekki út. Ég ætla, – þetta eru gögn sem við ætlum að nota til að skrifa blaðagrein, ég er frá Verkalýðsblaðinu. Nei, þú færð ekkert herna. Farið var að síga í Hreyfinguna og Alþýðubandalagið tiplaði framan við borðið.

Skrifstofustúlkan vék sér nú að mér og tók af mér smámiða, sem hún hafði látið mig hafa skömmu áður en Hreyfingin birtist. Var þetta sambrotinn smápési, fjórar síður. Inní og aftaná voru einhverjar tölur, en framaná

stóð "Úrdráttur úr reikningum Verkamannafélagsins Dagsbrúnar". Þetta var það eina sem hún hafði fundið og sagði að þessu hafi verið dreift. Á aðalfundinum. Skrifstofustúlkan spurði nú Hreyfinguna. Má hann fá þetta? Hreyfingin leit á plaggjóð. Veifaði síðan út með hendinni og hvað upp dóminn. Nei, ekkert svona. Hvar náðir þú í þetta? Stúlkan benti á skjalakompu. Þarna. Ég fann að hér voru hlutir að gerast. Ég hafði haft undir höndum leyniplagg. Skýrslu sem Hreyfingin vildi ekki afhenda neinum utan félagsins, ekki einu sinni til blaða.



Það er útrætt mál, þú færð ekkert hér.

Mér fannst þetta skítt. Að fá ekki einu sinni að halda því sem ég hafði þegar fengið í hendur af skrifstofustúlkan. Ég skil þetta þá svo, sagði ég, að Verkalýðsblaðinu sé meinað að fá hér á skrifstofu Dagsbrúnar gögn sem eru opinber, svo sem skýrslu stjórnar og reikninga. Já, það er alveg rétt, rundi í Hreyfingunni, sem nú var að smokra sér inn á innri kontór, sýnu fínni en þann sem almenningi er boðið upp á. Enda átti auglýsingalega að fara að sáttasemjast með Ólafi Ragnari.

Ég má þá segja lesendum Verkalýðsblaðsins, að Guðmundur J. Guðmundsson hafi neitað blaðinu um þessi gögn Dagsbrúnar, sagði ég. Já, þú getur það og þá segirðu kannski eitt orð satt, sagði Hreyfingin og hvarf nú öll inn í innri kontórinn með Alþýðubandalagið á hælana.

Ég gekk út. Reynslunni ríkari. Því er nú verr, að Verkalýðsblaðið er langt frá því að vera eitt um að fara fyluferðir á fund forystu Hreyfingarinnar. Það er langt bíl á milli félagsmanna t.d. í Dagsbrún og forystunnar. Það eru margir sem sækja ekki neitt í hendur verkalýðsforystunnar, annað en nei og fýlu. Snápur.

«Konur bera uppi hálf»

“

Alþýðukonur hafa engan hag að því að styðja þessar konur úr borgarastétt. Hagsmunir þeirra eru andstæðir hagsmunum borgarakvenna rétt eins og alþýðukonur berjast gegn borgarakörum. Kynskipting auðstéttarinnar kemur alþýðukonum ekki við

”

Kvennabaráttu á grundvelli stéttabaráttunnar! Þannig hljóðar eitt þeirra vígorða sem 8. mars-hreyfingin í fyrri bar fram. En hvað merkir þetta vígorð?

Það þarf ekki djúptækan fræðilegan skilning á þjóðfélaginu til að átta sig á innihaldi þessa vígorðs. Það sem þetta vígorð segir okkur er einfaldlega það að óvinur kvennabaráttunnar er ekki karlmenn sem slíkir, heldur er kvennabaráttan liður í þeirri baráttu sem hæst ber í þjóðfélaginu, baráttu stéttanna. Eins og verkafélagurinn berst gegn kjaraárásum atvinnurekenda og ríkisvalds, gegn pólitískri kúgun, gegn einokunarstefnu og heimsvaldaásælni, þannig berjast konur á sama hátt gegn kjararýrnun, uppsögnum og hvers kyns kúgun.

En sumar konur þurfa ekki að berjast fyrir kjörum sínum. Það eru þær konur sem tilheyra stétt auðvalds og atvinnurekenda. Þeirra jafnréttisbarátta er fólgin í því að ná jöfnum rétti á við karla sína til að kúga og arðræna alla alþýðu. Þessar konur sjáum við víða, t.d. í alls kyns kvenréttindasamtökum, á Alþingi og víðar. Þessar konur hafa einnig sótt stuðning við baráttu sína í Rauðsokkahreyfinguna, sem gerir mikið úr málum eins og jöfnum rétti karla og kvenna til setu á Alþingi og til æðstu embætta.

Alþýðukonur hafa engan hag af því að styðja þessar borgarakonur. Hagsmunir þeirra eru andstæðir hagsmunum borgarakvenna, rétt eins og alþýðukonur berjast gegn borgarakörum. Kynskipting auðstéttarinnar kemur alþýðukonum ekkert við.

NOKKUR DÆMI

Við getum tekið örfá dæmi sem sýna vel, hve mikilvægt er að konur gefi stéttabaráttunni gaum. Verkakonur hafa undan-

farin misseri ekki farið varhluta af bágbornu efnahagsástandi. Fjöldauppsagnir í fiskvinnslu hafa verið mest áberandi. En á hverjum bitna þær mest? Og á hverjum bitna þær fyrst? Mikill meirihluti starfsfólks í fiskvinnslu er konur. Atvinnurekendur líta á konur sem nokkurs konar varavinnafl, – þeim megi

Kvennabar af nýrri ge

segja upp, hvenær sem harðnar í ári og gróði þeirra af vinnu verkafólks minnkar vegna kreppu og óráns. Þetta er hagkvæmt fyrir atvinnurekendur, en hver er afleiðingin fyrir alþýðheimilin? Flestar alþýðufjölskyldur treysta á laun tveggja og verða að gera það, ef fjölskyldan á að hafa minnstu von um að eignast þak yfir höfuðið og lifa sómasamlegu lífi. Er þá ónefnt, að margar konur eru einu fyrirvinnur heimila sinna, t.d. einstæðar mæður. Sé atvinna þeirra stopul og órugg bitnar það á börnunum í minni og verri mat. Á heimilum einstæðra mæðra má í raun ekkert út af bera, til að algjör neyð skapist.

Dagvistarmál tengjast þessum málum mjög. Með því að takmarka mjög byggingu og starfrækslu dagvistarstofnana viðheldur ríkisvaldið og bæjarfélögin því ástandi, að margar konur koma ekki út á vinnumarkaðinn, þótt heimilunum sé brýn þörf á auknum tekjum. Með þessari "sparsemi" þjóðar hið opinbera at-



Starfsfólk Ísbjarnarins lag vegna hótana um lokun frystihú fundi starfsfólksins. (Mynd:Le

vinnurekendum og stuðlar beint að því að viðhalda því viðhorfi að konur séu varavinnuafl, – þeirra "rétti staður" sé heimilin.



Á Íslandi ríkir launajafnrétti – í orði. En hvernig sneiðir auðvaldið hjá því? Jú, með því að beina konum í ákveðin láglaunastörf í þjóðfélaginu. Eða ætli það sé nein tilviljun, að Iðja,

Lesendabréf

Íslenski fáninn er fáni borgaranna

Til félaga í ritnefnd, sem skrifaði um fánanotkun í 21. tbl.:

Þú segir: "Íslenski fáninn er ekki fáni ríkjandi stéttar í stéttspjóðfélagi, heldur fáni allrar þjóðarinnar"

Hvers konar skoðun er nú þetta, og hvar er rökstuðningurinn? Hvað er fáni "allrar þjóðarinnar"? Hvað er þjóð? Ég hélt að við lifðum í stéttskiptu þjóðfélagi hér á Íslandi, á hæsta þróunarstig auðvalds-

skipulagsins – stigi einokunar og heimsvaldastefnu, þar sem verkalýður og auðvald standa í ósattanlegri mótsetningu og baráttu. Að sjálfsögðu er íslenski fáninn ekki fáni allrar þjóðarinnar, heldur fyrst og fremst fáni ríkjandi stéttar – merki borgarastéttarinnar. Hverjir komu fram með þennan fána og hvenær? Jú, íslenskir borgarar í frelsisbaráttu gegn Dönum. Fáninn er tákn fyrir það nýja valdaafl, þá nýju stétt, sem tók við

völdum hér á landi eftir að það losnaði úr greipum dönsku nýlenduherranna. Að flagga þessum fána á 1. maí alþjóðadegi verkalýðsins, ber ekki aðeins vott um fásinnu, heldur áníðslu gagnvart kúguðum verkalýð. (Þar að auki tel ég söng attjarðsöngva á 1. maí gersamlega út í hött.)

Við þá sem telja notkun rauða fánans á dögum eins og 21. ágúst og 1. des. ekki eiga við, vil ég segja þetta:

Rauði fáninn er fáni hinnar alþjóðlegu verkalýðsstéttar. Kommúnistar og samtök þeirra eða flokkar standa á grundvelli hennar og hafa enga aðra hagsmuni en hennar. Rauði fáninn á því eðlilega við í öllum pólitískum aðgerðum, en annað gæti bæst við eftir ákveðnum aðstæðum.

Sem sagt: Rauði fáninn er grundvallartákn verkalýðsins og kommúnista. Honum má aldrei víkja til hliðar undir neinum kringumstæðum. Baráttukveður, Lesandi.



an himininn» (Maó Tsetúng)



Þi niður vinnu í ágúst s.l. ssins. Myndin er tekin á ifur)

áttu erð!

Sókn, Framsókn og Verslunar-
mannafélagið státa af lægstu
kaupþóxtum sem fyrirfinnast?
Þarna eru konur jú í miklum
meirihluta. Konur eru líka
í miklum meirihluta meðal
barnakennara. Er þar ekki
fundin skýringin á því, hvers
vegna barnakennarar eru verst
launaðir allra kennara?

VERKALÝÐSFÉLÖGIN

Etla mætti að verkalyðs-
hreyfingin í heild - og eink-
um þau félög sem hafa konur

innan sinna vébanda að meiri-
hluta - væru tilbúin til að
taka upp mikilvægustu bar-
áttumál kvenna og reyna að
færa þau fram til sigurs.
En raunin er ekki sú. Verka-
lýðsfélögin eru flestöll bit-
laus og engin baráttutæki,
hvorki fyrir konur né annað
launafólk. Ástæðan er sú,
að þeir sem þessum félögum
stýra hafa lagt alla stétta-
baráttu á hilluna. Þess í
stað ástunda þeir stétta-
samvinnu, - samstarf við
auðvaldið og ríkisvaldið.
Þetta gera þeir auðvaldinu
til hags og fá sjálfir bita
af borðum þess að launum.
Það væri t.d. gaman að sjá
lista yfir aukagreiðslur til
verkalyðsforingjanna fyrir
nefndasetur, fundahöld,
ferðalög o.fl. Ætli það
kæmi ekki í ljós að þeir
eigi lítið sameiginlegt með
félagsfólki sínu í launa-
kjörum og lifnaðarháttum?

Til eru samtök sem í orði
vilja setja samasem-merki á
milli kvennabaráttu og
stéttabaráttu. Það eru Rauð-
sokkar. En á slíku orða-
gjálfri er ekki mikið að
byggja, þegar þær sjá enga
aðra leið til að framfylgja
þessari stefnu en samstarf
við konur (og karla) úr for-
ystu verkalyðshreyfingarinnar
- stéttsvikara á borð við
formenn Sóknar og Framsóknar.
Það er mikilvægt verkefni
fyrir alla baráttufósa ein-
staklinga - konur sem karla
- í stéttarfélagunum að vinna
að því að gera þau
að því sem ætti að vera hlut-
verk þeirra: að öflugu
vopni í kjarabaráttu, kvenna-
baráttu og allri stéttabar-
áttu kvenna og karla.

Langar raðir í Peking af fólki, sem vill kaupa Dagblað alþýðunnar með sameigin-
legri yfirlýsingu Kína og Bandaríkjanna. Maó Tsetung lagði grundvöllinn að þeirri
stefnu, sem nú hefur borið árangur - í stjórnmálatengslum Kína og Bandaríkjanna. -
Sjá nánar í leiðara.

Kína við það sama: SÓSÍALÍSK UPPBYGGING

Á tiltölulega skömmum
tíma hafa margir merkir at-
burðir gerst í Alþýðulýð-
veldinu Kína. Í fjölmiðlum
er nú fjallað um Kína nær
daglega. Sammerkt flestum
umfjöllunum er að Kína kemur
á óvart. Lítið er að því
liggja að "valdamenn" í Kína
hafi breytt algerlega um
stefnu. Að verið sé að yfir-
gefa byltinguna og sósíal-
ismann.

Á þriðja fullskipaða mið-
stjórnarfundinum Kommúnista-
flokks Kína voru margar
ákvæðanir teknar og gert
mat á baráttunni á undan-
förnum árum. Í stuttu máli
voru niðurstöður fundarins
þessar.

- Herferðin til að gagnrýna
Lín Píao og "fjórmenningana"
meðal alls fjöldans heppn-
aðist vel.
- Frá og með 1979 mun megin-
þungi flokksstarfsins fær-
ast frá þessari herferð og
beinast að því að gera
sósíalíska efnahagskerfið
í Kína nútímalegt.

- Þróun efnahagsins verður
að eiga sér stað í samræmi
við þau hlutlægu lögmál
sem gilda fyrir sósíalíska
þróun.
- "Ofur-miðstýring" er mikil-
væg hindrun í þróun nútíma
efnahagskerfis í landinu.
- Styrkja verður sósíalíska
lýðræðið.
- Landbúnaðurinn er lykil-
sviðið hvað varðar "hinar
fjórar nútímaþróanir"
- Kína hefur náð verulegum
árangri í starfinu við að
byggja upp alþjóðlega sam-
fylkingu gegn risaveldunum
tveimur, Bandaríkjunum og
Sovétríkjunum á s.l. ári
m.a. með heimsóknunum til
margra erlendra ríkja.
- Miðstjórnarfundurinn undir-
strikar jafnframt að stríðs-
hættan er enn mikil.

STÓRT SKREF ÁFRAM

Með sigrinum yfir "fjór-
menningunum" og stefnu þeirra
opnaðist möguleikinn fyrir
stórt skref áfram. Enda þótt

afhjúpunin á rangri stefnu
þeirra hafi ekki náð jafn
langt á öllum sviðum þá var
miðstjórnarfundurinn sammála
um að í aðalatriðum væri
herferðinni lokið með sigri.
Á grundvelli þessa ákvað
fundurinn að beina höfuð-
þunga starfs flokksins inn
á uppbyggingu sósíalíska
efnahagskerfisins. Helstu
atriði efnahagsstefnunnar eru
að gera framleiðsluna nú-
tímalega.

Miðstjórnarfundurinn lagði
áherslu á að grundvallaratrið
iði þau sem kæmu fram í gein
Maó Tsetungs "Um hinar tíu
mikilvægustu afstæður" væru
áfram sá leiðarhæðni sem
fara yrði eftir, en um leið
var bent á að nýjar aðstæður
krefðust nýrra efnahagslegra
aðgerða.

"Hinar fjórar nútímaþró-
anir" sem lögð er áhersla á
eru þróun landbúnaðar, iðnaðar,
landvarna og vísinda
og tækni.

DREIFING VALDS OG ÁKVÆÐANATEKTAR

Ein helsta hindrun í
vegi efnahagsþróunarinnar er
að mati miðstjórnarfundarins,
það sem kallað er ofursam-
þjöppun yfirvalda. Þess vegna
lagði fundurinn mikla áherslu
á nauðsyn þess að vald yrði
fært frá hærri stofnunum til
lægri, þannig að framleiðslu-
einingar í landbúnaði og
iðnaði fengju meira ákvörð-
unarvald um rekstur fram-
leiðslunnar.

MIKILVEGI LANDBÚNAÐAR

Fundurinn mat stöðu
landbúnaðarins veika. Þessi
undirstaða þjóðarefnahagsins
hefur orðið fyrir áföllum á
undanförnum árum og nauðsyn-
legt er að styrkja stöðu
landbúnaðarins. M.a. sem
samþykkt var að gera, var að
lækka verðið á framleiðslu-
tækjum til landbúnaðar og
hækka verðið á korninu.
Þetta á að gera með ríkis-
framlagi og verður því ekki
til þess að hækka verð land-
búnaðarafurða til neytenda.
Þannig á að minnka bilið
milli verðs á landbúnaðar-
vörum og iðnaðarvörum.

Í næstu tbl. Verkalyðs-
blaðsins munum við fjalla
frekar um sósíalíska upp-
bygginguna í Kína. Við getum
samglaðst félögum okkar í
Kína með það að þeir standa
vel búnir til að mæta nýja
árinu. Byltingin og sósíal-
íska uppbyggingin heldur
áfram af fullu kappi.
Þegar einum áfanga er náð
tekur annar við.

Kreppa í Lánasjóði námsmanna

Námsmenn fara ekki var-
hluta af þeirri kreppu sem nú
ríður yfir íslenskt efnahags-
líf. Margir minnst hinna
hástemmdu loforða, sem Alþýðu-
bandalag og Alþýðuflokkur
gáfu námsmönnum. Þessir
aðilar lýstu því yfir að það
væri lágmarks krafa að náms-
menn fengju námslán sem
nægðu fyrir framfærslukost-
aði á skólatíma, að skerð-
ingarlögum Vilhjálms frá
Brekku yrði hnekk, að út-
hlutunarreglur þrífólksins sem
réði stjórn lánasjóðsins fram
til kosninga yrði breytt,
þannig að tekið yrði fullt
tillit til framfærslu barna
og raunar framfærslu allrar
fjölskyldunnar, ef svo bæri
undir. Loks má nefna að
þessir aðilar þykjast alltaf
hafa stutt kröfur námsmanna
um að fullt jafnrétti kæmist
á milli verkmenntunar og
bóknáms hvað varðar námslán.

Nú er kominn menntamála-
ráðherra úr Alþýðubandalagi,
og Alþýðubandalag búið að
skipa formann sjóðstjórnar.
"Vinstri" flokkarnir komnir
með meirihluta á þingi.
Leiðin ætti því að vera greið
til að standa við fyrirheitin
og búa sómasamlega að náms-
mönnum og Lánasjóði íslenskra
námsmanna. En hver er raunin,

EFNDIRNAR

Efnirnar hafa engar orðið. 3. Úthlutunarreglum Lánasjóðs



Ragnar Arnalds

Jafnvel hefur verið gengið
til samsvarandi kjaraárása á
námsmenn og á alla alþýðu.
Hægt er að telja upp langa
runu þess sem lofað var, en
ekki hefur verið efnt. Helstu
atriðin eru:

1. Vísitölulögin eru enn í
gildi og Ragnar Arnalds,
menntamálaráðherra hefur
ekki sýnt neina tilbúnið í
þá átt að hnekkja þeim.
2. Ragnar Arnalds hefur ekki
fallist á dóm undirréttar
í máli námsmanna gegn ríkis-
valdinu, þar sem dómskrafan
er fullt tillit til fjöl-
skyldu námsmanna við
ákvörðun upphæðar námslána.
Málið heldur því áfram til
Hæstaréttar.

hefur ekki verið breytt, og
í haust var úthlutað skv.
þeim gömlu. Formaður
sjóðstjórnar hefur lagt
fram drög að breytingum, og
sést þar glögglega hver
ætlun ríkisvaldsins er: að
veita ekki auknu fé til
námslána, en ganga að sumum
kröfum námsmanna með því
að skerða kjör þeirra á
öðrum sviðum.

4. Á fjárlögum var Lánasjóði
útvegað fé til að lána sem
næmi 85% raunverulegrar
þarfar, miðað við óbreyttar
reglur. Krafa námsmanna -
studd af m.a. Alþýðubanda-
lagi - hefur verið að þetta
yrði hækkað í 100%.
5. Þriðjungur þess fjár sem
Lánasjóði var útvegað var
í formi lántökuheimilda.
Sjóðnum var sem sé leyft
að taka skammtímalán (til
ca 5 ára) hjá bankum og
öðrum peningastofnunum, sem
sjóðurinn verður síðan
sjálfur að greiða vexti af
og afborganir. Þetta er
sjóðnum gjörsamlega ómogu-
legt, nema hann skerði út-
lán sín og minnki alla þjón-
ustu sína við námsmenn.
Aldrei fyrr hefur svo stór
hluti fjárlagaupphæðar
Lánasjóðs verið í formi
lántökuheimildar.

BARÁTTA NÁMSMANNA

Það hefur farið heldur

lítið fyrir baráttu námsmanna
gegn svikum ríkisstjórnar-
flokkanna. Það er skiljanlegt.
Stærstu hagsmunasamtök náms-
manna, Stúdentaráð Háskóla
Íslands og Samband íslenskra
námsmanna erlendis eru í hönd-
um aðila, sem trúa og treysta
á gjöfuga lund menntamála-
ráðherrans og flokks hans.
Þó mun vera að koma upp einhver
skilningur á því að slík
afstaða leiði kjarabaráttu
námsmanna ekki áfram. Þessi
tvö stærstu félög hafa ennþá
lítt haft sig í frammi.
Hins vegar hafa hörd mótmæli
borist frá ýmsum aðilum, t.d.
einstaka SÍNE-deildum erlendis
Verkalyðsblaðinu hafa m.a.
borist yfirlýsingar frá
SÍNE-deildunum í Lundi Kaup-
mannahöfn og Osló, þar sem
skerðingum er mótmælt og
settar fram kröfur varðandi
nýjar úthlutunarreglur. Í
yfirlýsingunni frá Kaupmanna-
höfn segir: "Við endurskoðun
á reglugerðum og lögum Lána-
sjóðsins hlýtur það sem
endranar að vera hlutverk
fulltrúa námsmanna í stjórn
sjóðsins að bera fram kröfur
fyrir hönd umbjóðenda sinna,
sem eru í anda stefnu yfir-
lýsinga okkar allra, en ekki
að "makka" um lausnir af því
tagi sem hér að ofan var
minnst á."





Lönd vilja sjálfstæði - þjóðir vilja frelsi - alþýðan vill byltingu



Íranskir bændur syrgja Hussein (sonarson Múhameðs) með táknrænni þískun með keðjum. Á meðan er lesið úr Kóraninum. Þessi minningarathöfn er nú notuð til að mótmæla kúgunum keisarans.

Íran: Keisarininn skal falla

Því er oftlega haldið fram í fjölmiðlum að forysta fjöldahreyfingarinnar í Íran sé ofstækisfull trúarhreyfing. Jafnvel að hún stefni landinu aftur til miðalda.

KRÖFUR FÓLKINS

Besta svarið sem við fáum við spurningunni um það hver leiði fjöldahreyfinguna í Íran eru kröfur þar sem fjöldinn flykkist um gegn keisaranum og herforingjaklíkum hans. Íranska þjóðin hefur sameinast um kröfurnar óháð pólitískum hugmyndafræðum og trúarsannfæringu.

- Keisarininn verður að segja af sér.
- SAVAK (leynilögreglu keisarans) verður að eyðileggja.
- Bandaríkjamenn verða að fara úr landi.
- Lýðrættindi verður að innleiða - setja verður alla pólitíska fanga lausa.

Yfirgnæfandi meirihluti hinna 33 milljóna Íranbúa styður þessar kröfur og berst fyrir þeim.

Baksvið þessarar breiðu einingar er 25 ára einveldi keisarans. Keisarin og fjölskylda hans hafa skipulagt herinn og allt stjórnerfið þannig að hún hefur alla tauma í sínum höndum. Með kerfi eftirlitsaðferða (allir njósna um alla) sér keisarin um að enginn situr of lengi í leiðandi stöðum, engin verður of voldugur eða vinsæll áður en hann verður fjarlægður. Hver ríkisstjórnin tekur við af annari. Mútur og fríðindi, einkum í herforingjaliðinu, hefur komið í veg fyrir valdarán herforingja.

Tölvæðingaráttun keisarans hefur leitt til þess að auka enn á efnahagslegt vald og miðstýringu. Þetta hefur rústað efnahagsgrundvöll smábændá og kaupmanna og hindrað þróun þjóðlegu borgarastéttarinnar.

Hundrað þúsunda manna hrekjast inn til borganna í von um að lifa af. SAVAK leynilögreglan, sem með réttu hefur verið líkt við Gestapo, sér um að halda röð og reglu. Íranska alþýðan á sér

and-heimsvaldsinnaðar hefðir. Auðafi Írans og lega landsins hafa alla tíð verið aðdráttarafl fyrir nýlendu- og heimsvaldaríki. Frá upphafi þessarar aldar hefur trúarhreyfing múhameðstrúarmanna í Íran undir forystu Ayatullah Khomeini (80 ára) barist gegn nýlendustefnu og heimsvaldastefnu. 93% tilheira sjiitiska trúfloknum. Þessi trúflokkur hefur skýra þjóðlega pólitíska stefnu. Ásamt með marxistum barðist múhameðska hreyfingin gegn breska nýlenduvaldinu frá 1906, síðar gegn Hitler-Þýskalandi og eftir valdarán keisarans 1953 gegn bandarísku heimsvaldastefnunni.

Þjóðfylkingin undir forystu Karím Sanjabí hefur gert bandalag við múhameðsku hreyfinguna og stendur að baki sömu kröfum og hún, en er ekki eins harðskeytt í eðli sínu.

Byltingarsinnaði Tudeh-flokkurinn (marx-lenínistar), sem áður var öflugastur meðal íranskra stúdenta erlendis

leikur sífellt stórra hlutverk í fjöldahreyfingunni í Íran. Flokkurinn hefur líka gert náð bandalag við múhameðsku hreyfinguna í baráttunni fyrir því að velta keisaranum úr stóli.

Allir pólitískir flokkar hafa verið bannaðir í Íran á valdatíma keisarans. Svo var líka um langan tíma áður. Trúflokkar og múhameðska hreyfingin urðu því einustu leyfilegu áróðurstækin sem fjöldinn réði yfir.

Venjur Sjiitisku trúarinnar banna prestunum að taka við peningum frá ríki eða valdhöfum og treysta þeir því eingöngu á stuðning fjöldans. Þetta hefur gert það ómögulegt fyrir keisarann að kaupa upp trúarleiðtoga.

Sjiitíska trúin er meira en trúarbrögð. Hún er félagsleg og pólitísk hreyfing, sem er mjög andmælt erlendu valdi og rekur harða stefnu fyrir sjálfstæði. Ennfremur er hún mjög mikið á móti aðskilnaðarstefnu, en í Íran eru margir þjóðernisminnihlutar og eru kúrdar stærstir þeirra.

HERAFLI BANDARIKJANNA: Aukning í Evrópu

Á árinu 1978 fjölgaði hersveitum Bandaríkjanna erlendis um 11.400 eða um ca. 2%. Alls eru þar nú 493.800. Um allmiklar breytingar á staðsetningu er líka að ræða. Á Kyrrahafssvæðinu er fækkun hersveita en aukning í Evrópu. Herstöðin á Barbados, lítilli eyju í Karabíska hafinu, var lögð niður.

Um það bil fjórðungur herliðs Bandaríkjanna er nú staðsett erlendis, í alls 114 löndum og á öllum höfum.

Fjöldi hermanna í sjötta flotanum, sem staðsettur er í Miðjarðarhafi, jókst um nær 10% árið 1978 í 34.800. Í Vestur Þýskalandi eru nær 10.000 fleiri bandarískir hermenn en 1977, þ.e. um 4% aukning, sem er tillögluga lítil aukning, en hefur þó táknræna þýðingu og gefur ábendingu um hvert þróunin stefnir.

Í N-Þýskalandi er nú bandarískurstöð í fyrsta sinn. Er hér um að ræða fyrstu hersveit í fyrstu skriðdrekaeild, um 3800 manns, sem er staðsett við Garlstedt nálægt Bremerhaven. Gerist eitthvað verður þessiurstöð upphafið á skjótri aukningu bandarískra hermanna í N-Þýskalandi. Á þennan hátt undirstrika Bandaríkin þá staðreynd gagnvart Sovétríkjunum að þau verða að berjast gegn Bandaríkjunum strax og þau ráðast inn í Þýskaland.

Flugerinn bandaríski hefur líka verið styrktur í V-Evrópu.

Í Kyrrahafinu er mest athyglisvert að fækkun hefur orðið í sjöunda flotanum um 10%. Þar eru nú 25.900 hermenn.

AUKNING Í KÓREU.

Suðurhluta Kóreu halda Bandaríkin hernum með um 41.000 hermönnum, sem eru talsvert fleiri en áður.

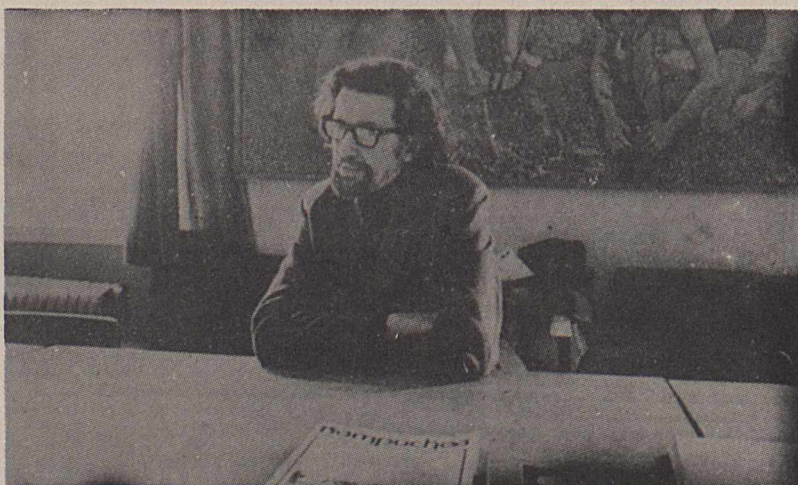
Banarískar upplýsingar útskýra þetta með því að segja að orsökina liggi í erfiðleikum við milliflutninga á hermönnum. Carter hafði nefnilega upphaflega lagt til fækkun á árinu 1978. Af ötta við það sem bandaríska ríkisstjórnin kallar "nýtt Kóreustríð" var fækkunin engin. Þrátt fyrir að Bandaríkin vilji hafa aukninguna mesta í Evrópu, þá vilja þau ekki minnka við sig í Kóreu. Hernám Bandaríkjanna á Kóreu verður því áfram hindrun fyrir friðsamlegri sameiningu landshlutanna beggja.

EVROPA MIÐPUNKTURINN

Aukning herstyrks Bandaríkjanna í Evrópu og sú staðreynd að Sovétríkin hafa þrjá fjórðu hluta heraflla síns við landamærin að Evrópu undirstrika enn einu sinni að það er Evrópa sem er það svæði sem barist verður um. Aukningin á herafla Bandaríkjanna er svar við auknum vígbúnaði Sovétríkjanna. Þetta breytir ekki styrkleikahlutfallinu til hins betra fyrir Sovétríkin, en staðfestir samt sem áður að styrkur Sovétríkjanna eykst hraðar en Bandaríkjanna þegar öllu er á botninn hvolft.

Breytingarnar á herstyrk Bandaríkjanna beinast fyrst og fremst gegn hinu risaveldinu og sýna að ryskingar milli risaveldanna verða stöðugt meiri. Hin nýja fastastöð Bandaríkjanna í Þýskalandi mun leiða til þess að sovéskri árás verður mætt fyrir af bandarískum her. Hún er þannig alls engin vörn gegn heimsstyrjöld, heldur þvert á móti eignir til stríðs.

Heimildir: US News and World Report 25.des. Hsinhua 10.des. -Klassekampen-



Malcolm Caldwell á blaðamannafundi í Osló 17. apríl s.l. á þriggja ára afmæli frelsunar Kampútseu. (Mynd:Klassekampen)

Malcolm Caldwell myrtur í Phnom Penh

Breski Asíu-sérfræðingurinn Malcolm Caldwell var skotinn til bana í höfuðborg Kampútseu, Phnom Penh, nú fyrir júlín.

Caldwell bjó í einu gístirýma kampútseönsku ríkisstjórnarinnar ásamt tveim bandarískum blaðamönnum.

Þrír menn vopnaðir skambbyssum og vélbyssum réðust á

bústaðinn. Öryggisvörður var drepinn og morðingjarnir skutu Caldwell til bana.

Samkvæmt NTB/Reuter fréttum voru formælendur kampútseönsku stjórnarinnar ekki í vafa um að árásin væri "af pólitískum toga og hún væri gerð til þess að koma illu orði á landið erlendis".

Bandarísku blaðamennirnir tveir sem bjuggu í sama bústað voru Richard Dudman frá St. Louis Post Dispatch og Elizabeth Becker frá Washington Post. Báðir þessir blaðamenn áttu samræður við Pol Pot forsætisráðherra þann 22. des.

Hver var Malcom Cadwell? Hver var þessi maður sem féll fyrir kúlum svikara í Phnom Penh? Hverjir eru það sem hafa hag af því að þagga niður í manni eins og Caldwell?

Caldwell var heiðarlegur lýðræðissinni. Hann hafði um langan tíma helgað sig rannsóknunum á málefnum Asíu-landa. Hann var þaukunnugur öllum löndum SA-Asíu, hafði dvalið í þeim öllum, og var gestur stjórnarinnar í Kampútseu

þegar hann var drepinn. Caldwell hafði orð á sér fyrir að vera traustur og ábyrgur vísindamaður á alþjóðlegum mælikvarða.

1973 gaf hann út bókina "Cambodia in South East Asian War" (Kampútsea í SA-Asíu stríðinu) og sl. vor lauk hann við bók um sögu Malasíu. Um tíma var hann formaður í and-atóm-hreyfingunni í Englandi (gegn kjarnorkusprengjum). Caldwell var háskólaáhrifari að starfi.

Hvers vegna var Caldwell myrtur?

Caldwell hefur alltaf stutt og varið þjóðfrelsisöflin í Kampútseu, gegn lygaáróðri bæði CIA og KGB. Þegar kvíslingavinirnir héldu "Kampútseu-réttarhöldin" í Osló s.l. voru Caldwell ekki boðið að bera vitni. Hann sendi "réttarhaldið" opið bréf og var þátttakandi í gagnréttarhaldi, sem vináttutengsl Noregs og Kampútseu stóðu fyrir. Hann var mikill vinur alþýðunnar í Kampútseu. Þess vegna var hann myrtur, af andstaðingum sínum og hennar.

Lesendabréf

Tveir textar þekkjast af Nallanum, gamli textinn (Fram þjáðir menn...) og sá nýi (Til sigurs...). Félagar EIK hafa tekið upp þann síðarnefnda, en engir aðrir. Látum vera þótt EIKarar kyrji sinn eigin texta á sínum eigin lokuðu fundum. Það sem verra er að nýi textinn skuli neyddur upp á samfylkingar og aðgerðir. Það varð t.d. einum ósamtakabundnum að orði á Austurvelli 1. des., að þegar

Alþjóðasöngur EIK-ara

Nallinn var sunginn þar hefði mátt þekkja EIKarana úr. Þeir hafi verið einir um að syngja, vegna þess að aðrir sem þarna mættu hefðu aðeins kunnað gamla textann. Þetta er alvarlegt mál. Eg tel það megnustu einangrunarstefnu af ykkur að vera með einkatexta á Nallanum, og legg því til, að þið hättið að nota hann og takið aftur upp þann gamla, sem íslenskt alþjóðfólk þekkir og kann. Það skiptir engu

máli, hvor textinn er betur ortur eða pólitískt réttari eða nákvæmari. Spurningin snýst fyrst og fremst um það hvor textinn höfðar betur til þeirra sem þið viljið ná til með söng ykkar. Þetta gildir hins vegar fyrst og fremst um fjöldasöng. Allt öðru máli gegnir um sönghópa o.þ.h. - þar er hægt að leyfa sér að koma með nýja texta, nýjar útsetningar o.s.frv.

Baldvin

Lesendabréf

Samherjar í ritstjórn Verkalyfðsblaðsins.

Þeir sem lesa Vbl. að staðaldri sakna oft þess að fá ekki góðan skammt af alþjóðlegri myndni og hressum húmor í bland við pólitíkina. Því miður virðast skrifarar blaðsins ekki vera á sama máli ef burtséð er frá einkennilegum gelguskeiðshúmor í stíl við stjórnspar og annað slíkt. En ekki atla ég að fjölyrða um það að sinni.

Erindið var nefnilega það að æði oft birtist einskonar "óvart myndni" í málvari blaðsins sem ekki er til þess að auka álit alþýðunnar á þeim sem blaðið skrifa. Ritstjórn Verkalyfðsblaðsins virðist t.d. ekki enn vera ljóst að það er mjög takmarkaður hluti íslenskrar alþýðu sem sveiflar um sig uppáhalds orðatiltæki Vbl. "að slá einhverju föstu", eða nánar til tekið er það sérstaklega sá hluti alþýðunnar sem les eða hefur lesið

Málvarið

Klassekampen eða önnur skandinavísk kommaþönd sem svona talar. "Óvart myndinn" birtist t.d. þegar ritstjórn "slær föstu að Alþýðubandalagið er kaupránsflokkur". Íslensk alþýða sannreynir, ályktar, jafnvel lýsir yfir þessari staðreynd,

Framhald á bls.2

í samræmi við gróðasvelli fyrir fyrirtækja þeirra: "Það er hins vegar önnur reiknisáferð notuð þegar frystihúsa-eigendum og útgerðarmönnum er borgað út, svo að þeir geti haldið áfram að lifa í lúxus og vellystingum".

Ekki finnst mér það góðs viti að litið skuli á frystihúsa-eigendur og útgerðarmenn sem háttlaunaða verkamenn SH og SIS. Með slíkan bakgrunnánum við aldrei langt. Frystihúsa-eigendur og útgerðarmenn nota sömu aðferð og aðrir kapitalistar til, að afla sér tekna. Þeir taka þar af þeim gróða sem myndast í fyrirtækjum þeirra við vinnu verkafólksins.

en að "slá því föstu" er vindhögg í íslenskri málvitund! Bætið málvarið!!! Bætið stílinn!!!!

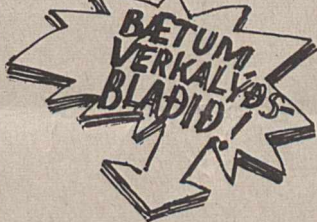
ps. Ath. að karlmannsnafnið Örn (í þessu tilfelli Örn Ólafsson) er í eignarfalli Arnars ekki Örn.

Skrifað í austurvegi síðast dag ársins fyrir flokksstofnun. Skaði (Ath. Ritstj: Rétt eignarfall mun nú vera Arnar ekki Arnars.)

Safnanir

Sölu- og áskriftarherferð Verkalyfðsblaðsins er lokið. Af óviðráðanlegum orsökum er ekki unnt að greina frá niðurstöðum hennar fyrr en í næsta blaði.

Ritnefnd.



Stéttabarátta eða stéttafriður

Að lítt athuguðu máli lætur orðið stéttafriður mjög ljúft í eyrum og af andstöðu þess - orðinu stéttabaráttu - stafar kaldur gustur. En lítum ögn betur á málið.

Sumir misskilja orðið stéttabarátta og halda að það þýði baráttu milli starfsstétta, eins og milli sjómanna og landverkafólks eða milli trésmiða og bakara. Sé orðið skilið þannig, er eðlilegt, að menn vilji stéttafrið. En þegar nýju stjórnarherrar tala um stéttafrið, þá eiga þeir við allt annað.

Með orðinu stéttabarátta er átt við baráttu milli tveggja höfuðstétta þjóðfélagsins sem við lifum í, milli launavinnufólks og auðherra, milli verkalyfðs og auðvalds. Stéttabaráttan stendur milli þeirra tiltölulega fáu sem völdin hafa í auðvaldsþjóðfélagi og þeirra mörgu, sem hafa það hlutverk að vinna framleiðslu og þjónustu störf á þann hátt sem yfirvöldin (auðstéttin) fyrirskipar og fyrir þau laun, sem þeir komast upp með að borga. Þetta er baráttu milli kúgara og undirokaðra, milli arðræningja og arðrændra. Milli þeirra getur aldrei ríkt neinn varanlegur friður.

Íslenska þjóðfélagið skiptist á meir upp í 2 megi-

in fjandmannaflokka: - þá sem bara stjórna og ráðsmennskast og þá, sem bara þræla og framkvæma fyrirskipanir. Valdastéttin getur í krafti lögfests forræðis síns lagað ríkið og þjóðfélagið að sínum þörfum og gengur þá oftast þvert á hag meirihlutans, vinnandi fólks. Vilji vinnufólkið fá fram breytingar sér til hagsbóta, verður það að beita samtökum sínum og knýja valdastéttina til undanahalds. Kosningarétturinn dugir skammt, ef valið stendur aðeins um flokka og menn, sem eru valdastéttinni auðsveipir og gjarnan úr röðum hennar.

Þessi móthverfa milli valds og vinnu, eða öllu heldur milli auðmagns og vinnu er aðeins hægt að leysa þannig, að verkafólk og annað vinnandi fólk byggi upp öflug félög og öflugan stefnufastan flokk. Í þeim flokki er reynslunni af alalangri baráttu alþýðu um Heim allan safnað saman og út frá henni mörkuð stefna út frá íslenskum aðstæðum. Þannig verður hægt að hnekkja veldi hinna rotnandi afla og byggja upp ríki, sem er sniðið fyrir vinnandi fólk, líft og gert hefur verið í Kína og víðar.

Þó svo að öll alþýðan taki þátt í þessari baráttu, þá hefur verkafólk mest að vinna og minnstu að tapa

Það myndar hið jákvæða skaut gegn hinu neikvæða skauti, er hin rotnandi valdastéttog þá einkum harðasti kjarni hennar, einokunaraufvaldið myndar. Spennan milli þessara skauta fer stöðugt vaxandi og neistaflugið eykst.

Vinnandi fólk verður að heyja stéttabaráttu. Gróðaöflin hafa undirtökin og þegar stéttabaráttan er í lágmarki ganga þau á lagið. Núverandi ríkisstjórnarflokkar reyna að koma á stéttafrið og fá alþýðuna til að kyssa á vönd kúgaranna. Stéttafriður var eitt sinn kjörorð þýsku nasistanna, (stétt með stétt) básunuðu þeir og myrtu alla, sem vöguðu sér að opna munninn. Þetta minnir okkur á, hve dýrmæt borgaralegu lýðrættindin eru og hve mikilvægt er að verja þau.

Það krefst baráttu að halda þeim réttindum, sem fólk hefur áunnið sér. Það krefst enn meiri baráttu, auk náms og fræðslu, að leggja grundvöll að réttlátu þjóðfélagskerfi. Hörð og markviss stéttabarátta, sem fjöldinn tekur fullan þátt í, - það er merki um að við séum á réttri leið. Það er vegna stéttabaráttu að þjóðfélagið þróast áleiðis og þannig verður það um langt skeið, ekkert síður eftir að við byrjum uppbyggingu sósíalíks þjóðfélags.

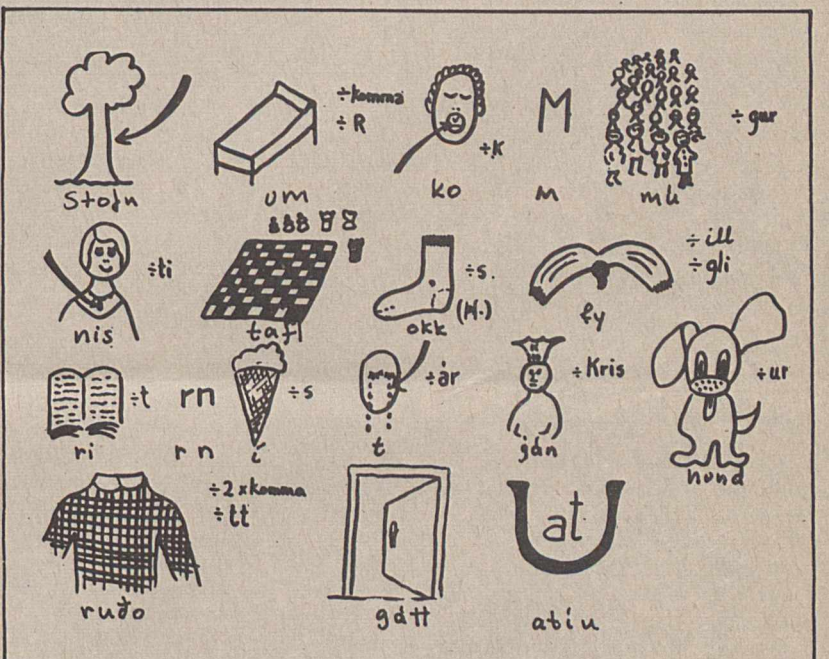
Krossgáta nr. 2 rétt lausn

1	B	25	A	26	N	27	N	A	28	S	29	N	A	30	R	L
3	A	S	I	A		V			5	Æ	6	E	Y			
4	U	S	A			7	M	E	8	S		9	E	I	K	
9	L	A			10	S	E	R	K	32	S		M	L		
	A			12	B	A	N	K	A	N	23	A				
		13	T	A	L	N	A	R	U	N	U					
34	V			14	K	L	I	F	A	Þ	I			35	R	
15	I	36	N		16	A	N	Ó	Ð	A		17	B	Ú		
18	N	37	A		19	A	L	I		20	S	I	S			
21	N	A	U	M		K		22	M	Æ	L	T				
23	A	R	K	I	R			24	S	I	G	L	A			

Réttar lausnir á 2. krossgátu Verkalyfðsblaðsins í 21. tbl. voru heldur fáar. Verðlaun voru ársáskrift að Rauðliðanum, fræðilegu og

menningarlegu tímariti EIK (m-l). Verðlaunin hlýtur Sigurður Skúlason, Hörðalandi 18, Reykjavík. Rétt lausn krossgátunnar fylgir hér með.

Myndagáta í 22. tbl. 78 rétt lausn



Fiskverðsákvörðun

Framhald af forsíðu

séð svo um, að ekkert markvisst starf var unnið að því að fá sjómenn til að bíða með að skrá sig þrátt fyrir samþykkt ráðstefnunnar.

ÚTGERÐARMENN

Margir sjómenn, sem ekki vildu skrá sig fyrr en fiskverð lægi fyrir fengu að kynnast því að ekki höfðu allir útgerðarmenn jafn miklar áhyggjur af lágu fiskverði og formaður þeirra Kristján Ragnarsson. Fjöldi útgerðarfélag hafði leynst og ljóst í hötunum við sjómenn. Það átti að gera út hvort sem gróði yrði eða ekki. Margir útgerðarmenn gáfu undirmönnum tvo kosti: að taka poka sinn og hypja sig eða skrá sig strax í skipsrúm. Aðrir létu þá undirmenn sem höfðu skráð

FISKKAUPENDUR

Fiskkaupendum tókst að tryggja sér lágt fiskverð um leið og þeir undirstrika með mótakvæði sínu að þeir ætli ekki að greiða hækkunina sjálfir. Verðbólgan og gengissigið eiga að rýra hana og gera að engu.

Með þessari fiskverðsákvörðun ætti öllum sjómönnum að vera ljóst að núverandi ríkisstjórn fetar dyggilega í fótspor Matthíasar Bjarnasonar og fyrrverandi stjórnar í að rýra kjör sjómanna. Og nú sem fyrr á ríkisvaldið dygga þjóna í röðum forystumanna sjómanna.

Ísraelskt herlið í Íran

Ísrael fær mest alla ölfu sem sfonistarnir nota í hernaðinum frá Íran. Ísrael hefur lengi óttast þá þróun sem nú á sér stað í Íran. Íran er eina landið í Mið-austurlöndum sem viðurkennt hefur Ísrael og alltaf hefur stutt sfonistarríkið. Samkvæmt upplýsingum

Norska ríkisútvarpsins eru Ísraelskar hersveitir komnar til Íran og hafa þegar tekið þátt í bardögum. Sveitir þessar eru s.k. sérsveitir, þ.e. þjálfaðar til að berjast í návígi í borgum og á götum. Ísraelskir sérfræðingar eru líka ráðgjafar í her keisarans.

«Tvöfalt vinnuálag og gamlir fordómar» Úr dreifiriti 8.mars hreyfingarinnar

Blaðamaður Verkalýðs-
blaðsins frétti af því að fólki
vantaði til að dreifa dreifi-
riti 8. mars-hreyfingarinnar
á Þorláksmessu sl. Blaða-
maðurinn brást að sjálfsögðu
vel við og stóð við dreifingu
í nýstandi kulda í eina
klukkustund. Það var skemmti-
leg reynsla. Dreifirit
hreyfingarinnar er með allra
bestu dreifiritum sem við-
komandi blaðamaður telur sig
hafa séð frá framsæknum hreyf-
ingum. Honum kom einnig í
hug að dreifirit þetta gæti
verið góð fyrirmynd blaða-
mönnum Verkalýðsblaðsins og
öllum sem í það skrifa.

Einnig gæti dreifirit þetta
orðið lýsandi fordæmi fyrir
þá sem síðar fá þau verkefni
að lemja saman dreifirit.
Framsetning og allt orðalag
þessa dreifirits sýnir vel,
hvernig á að skrifa til að
höfða til venjulegs fólks,
hins almenna vegfaranda.
Við birtum hér meginefni
dreifiritsins.

ERU KONUR KÚGADAR ?

"Við vinnum í B.U.R., af
greiðum í Hagkaup, erum dag-
mómmur í Breiðholti, erum
tveir þriðju hlutar allra
barnakennara, seljum súkku-
laði og tóbak í sjoppunni á
horninu, stundum fjósið og
heimilisverkin jöfnum höndum
í sveitinni. Við erum
menntaðar eða ófaglarðar.
Það sem við eigum sameiginlegt
er að við erum alþýðukonur.

LÍTILL HLUTI KVENNA ER Í FULLRI ATVINNU

Þegar harðnar í ári hjá
atvinnurekendum er okkur
fyrst sagt upp. Við erum
sendar heim kauplaust þegar
hræfnaskortur er í frysti-
húsinu. Við fáum ekki vinnu
ef við erum óléttar eða farn-
ar að eldast. Tvöfalt vinnu-
álag og gamlir fordómar gera
okkur erfitt um vik að komast
á fundi og taka þátt í félags-
lífi.

91 AF HVERJUM 100 BÖRNUM FÁ
EKKI BARNAHEIMILISPLASS

Ef þú ert gift á barnið

GEGN ALLRI KVENNAKÚGUN!



Þitt hér um bil enga mögu-
leika á dagheimilisplássi.
Það þýðir ekki einu sinni að
sækja um. Ef þú ert einstæð
og ferð að búa með manni
missir þú dagheimilisplássið.
Ef þú ert heppin getur þú
fengið dagmómmu, en það
kostar 47 þúsund krónur á
mánuði.

VIÐ RÆÐUM EKKI SJÁLFAFAR YFIR LÍKAMA OKKAR

Lífami okkar er notaður
eins og vara í auglýsinga-
skyni, allt frá auglýsingum
um röra-fittings til tann-
kremis.

Í hverjum sjöþuglugga
sjáum við grófustu misnotkun
á kvenlíkamanum - klámblöðin.
"Sérfræðingar" ákveða fyrir
okkur hvort við getum fengið
fóstureyðingu."

HVER ER ÞAÐ SEM KÚGAR OKKUR

- Hver er það sem ræður því
að það er ekki næg atvinna
fyrir konur?
- Hver er það sem ekki byggir
fleiri dagheimili?
- Hver græðir á klámblöðunum?
- Hver skiptir sér ekki af
því að klámblöð eru seld?
- Hverjir hafa hag af því að
halda konum niðri?

Atvinnurekendur eru fegnir
að geta losnað við að greiða
okkur laun þegar minna er að
gera. Þannig erum við gerðar
að varavinnuafli.

Hið opinbera gæti fjölgað
dagheimilum, en gerir það
ekki. Fyrir hverjar kosningar

lofa flokkarnir að bæta úr
skortinum en gera það ekki.

Klámblaðaútgefendur moka
inn stórfé. Yfirvöldin
lyfta ekki litlafingri gegn
þessu. Þau vilja nefnilega
gjarnan viðhalda þeim for-
dómum, sem klámblöðin eru
full af.

Því er haldið fram að við
séum "ótryggt vinnuafli", og
þess vegna sé ekki hægt að
greiða okkur sömu laun og
karlmönnum. Það er út í
bláinn að nota það gegn okkur
að við öllum börn.

Það eru atvinnurekendur og
ríkisvald sem hafa hag af því
að halda okkur niðri. Þannig
er það á Íslandi. Þannig er
það í flest öllum löndum
heims, þótt í mismiklum
mæli sé."

HVAÐ ER TIL RÁÐA ?

"ALLT þetta finnst þér
óréttlátt: En þú veist
kannski ekki hvernig þú átt
að mótmæla. Þú heldur kannski
að það hljóti að vera eitthvað
að þér sjálfri. Við konur
erum aldar upp við þann
hugsunarhátt. Þar að auki
eigum við alls ekki að skipta
okkur af pólitík. Þessum
þvættingi höfnum við og berj-
umst gegn. Slík rök eru
ekkert annað en liður í
sjálfri kvennakúguninni.

AÐEINS BARÁTTA OKKAR SJÁLFRÁ GETUR GERT OKKUR FRJÁLSAR!

Hugsaðu þér bara ef meiri-
hluti kvenna í Reykjavík
þeysti inn á Alþingi til þess
að krefjast þess að öll börn
ættu kost á dagheimilum.
Eða færi í mótmælalagöngu
niður Laugavegin til að
krefjast fullrar atvinnu og
gegn fjöldauppsögnum. Eða
fylkti liði í grófugöngu
8. mars undir kjörorðinu
GEGN ALLRI KVENNAKÚGUN.

Ef samstaða væri orðin
svo mikil þá værum við orðnar
afl, sem stjórnmöld neyddust
til að taka mark á. Með því
að standa saman í baráttunni
getum við lært hver af ann-
arra, staðið sterkari að vígi
gegn allri sundrunu og
barist hlið við hlið - gegn
óréttláttinu."

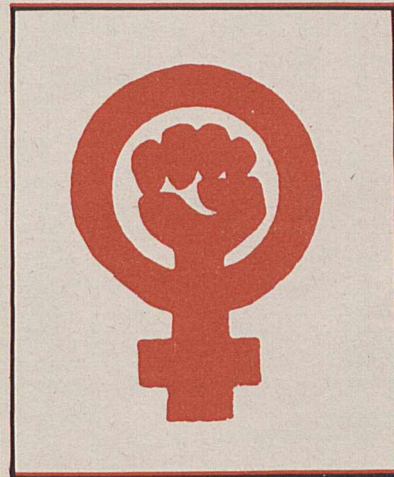
lögum frá vildarmönnum sam-
takanna. Slíkur stuðningur
er mikils virði og eflaust
margir sem telja sig fremur
geta lagt hönd á plóginn á
þann hátt en t.d. með því
að taka þátt í beinu starfi.

EIK(m-l) eru ung og líf-
leg stjórnmálasamtök, sem
margir eygja í nýjan og raun-
verulegan verkalýðsflokk.

Lesandi góður, láttu
okkur njóta trausts þíns.
Sendu fjárframlag á gíró-
reikning nr.57070-2 eða um-
umsögn um, starf og stefnu
EIK(m-l) í pósthólf 5186,
125 Reykjavík.

BARATTUSJÓÐUR - GÍRÓ 57070-2

8.mars hreyfingin Til starfa á ný!



Þann 22. nóv. sl. hóf
8.mars-hreyfingin undirbún-
ing sinn að því að gera
8. mars jafn veglegan bar-
áttudag kvenna og í fyrra.
Liðsfundur var svo haldinn
28. des. sl. Bráðabirgða-
stjórn hreyfingarinnar var
kosin á upphafsfundinum í
haust, en á næsta liðsfundi,
sem haldinn verður 20.jan..
nk. er ætlunin að kjósa nýja
stjórn. Liðsfundur sá verður
haldinn að Hótel Esju og
hefst kl.14.00

Gert hefur verið dreifirit
sem prentað var í 10 þús.
eintökum, og verður því
dreift á vinnustöðum og
viðar. Á Þorláksmessu sl.
var dreifingarherferð í mið-
borg Reykjavíkur og hlaut
dreifiritið hinar bestu und-
irtektir.

Þá hefur hreyfingin gefið
út bækling um kvennabaráttuna

og helstu vígorð hennar.
Bæklingurinn kostar kr. 500.-
og er seldur hjá liðsmönnum
hreyfingarinnar.
Sama gildir um merki hreyf-
ingarinnar, sem kostar kr.
200.- stykkið.

Verkalýðsblaðið hvetur
lesendur sína til að verða
sér úti um útgáfuefni 8.mars-
hreyfingarinnar og mæta á
liðsfundina. Ætlunin er að
meginstarf hreyfingarinnar
fari fram í hópum, þar sem
hinir ýmsu þættir kvennabar-
áttunnar verða tekmir fyrir.
Hreyfingin er nú sem óðast
að semja sér stefnugrundvöll.
Þótt hann sé ekki frágenginn,
er óhætt að fullyrða, að
megininntak hans verður svip-
að og í fyrra, - þ.e. baráttu
fyrir hagsmunamálum alþýðu-
kvenna á grundvelli þeirrar
baráttu sem stöðugt fer fram
milli auðvaldsins í þessu
landi og verkafólks og annar-
ar vinnandi alþýðu. Það er
mikilvægt að styðja og efla
sem mest þessa viðleitni til
að færa kvennabaráttuna frá
kvenrembu og skipulagsleysi
til baráttu á grundvelli
stéttabaráttu. Starf 8. mars-
hreyfingarinnar í fyrra mark-
aði þáttaskil, og nú er allt
undir því komið að framhald-
ið verði jafn gott.

Hægt er að hafa samband
við hreyfinguna með því að
hringja í Kristjönu í síma
7 34 65 eða Ástu í síma
3 24 94.

Konur til sölu

Umraða um klám í dag-
blöðunum fyrir jól missti
nokkuð marks. Mest var
rátt um skaðleg áhrif kyn-
lífsmynda eða myndar af nöktu
fólki og kynferum þess á
ungt fólk. Jafnvel er rátt
um skaðleg áhrif þessa á kyn-
líf fólks o.fl. Sannleiks-
korn kann að vera í sumu af
þessu - en þetta eru veiga-
lítill rök.

Meginatriðið er þetta:
Kynlífsmyndir, lesmál o.fl.
þess háttar er gróðavegur
sem byggist á sölu kynlífs
eins og vöru og á niðurlæg-
ingu konunnar. Líkami kvenna
(áreiðanlega í 90% tilvika)
er seldur - hann er notaður
ásamt tilfinningalífi fólks
til auðveldrar gróðamyndunnar.
Og allt er þetta réttlætt með
glamri eins og að "þörf er á
opinskáu kynlífi í firringu
núfámans".

Talsmennirnir eru annars
vegar "frjálslyndir" yfir-
stéttarmenn sem sjálfir bera
ábyrgð á firringunni og þræl-
kuninni sem hleypir lífi í
klámmarkaðinn og sumir þeirra
græða jafnvel beint á kláminu.
Hins vegar eru það "frjáls-
lyndir"-vinstri menn sem segja
lungann úr klámiðnaðinum nauð-
synlegan fyrir þá sem vilja
og andstaða gamaldags for-
dóma.

Báðir þessir hópar hafa
jafn rangt fyrir sér og eru
reyndar jafn afturhaldssamir
og þeir sem vilja púkrast með
kynlífi, jafnvel svo að segja
kynfræðslu vera af hinu illa.

Vinstri mennirnir eru mestu
hrásnararnir. Þeir tala um
jafnrétti en selja svo konur
og lágdúru alls konar t.d. í
bókabúð Máls og menningar
eins og yddara eða Andrés Önd
í gróðaskyni. Jafnréttið á
þeim bænum felst í að selja
karlmannsskrokka til jafns
við hitt kynið.

Alþýða manna hvorki púkrast
með kynlífi né er andsnúð
fræðslu um það. En fáar eða
engar alþýðukonur setta sig
við niðurlægninguna og þá
kven-fjandsamlegu stefnu sem
klámiðnaðurinn hvílir á.
Kvenleg eða karlmannleg feg-
urð eða hvað fólk kann nú
að finnst birtingarhæft er
henni allsends óviðkomandi.
Æ fleiri karlar brjóta út
úr viðjum rangrar afstöðu
til kvenna úr eigin stétt,
sem þjóðfélagið hefur haldið
að þeim. Okkur ber að stuðla
að baráttu gegn því gróða-
braski sem klámið er á grund-
velli framsækinnar kvenna-
og jafnréttisbaráttu.

Lesandi

STYRKID EIK (m-l)!
GÍRÓ 57070-2

Umsvif Einingarsamtaka
kommúnista (m-l) aukast nú
jafnt og þétt. Baráttuad-
gerðir sem samtökin standa
fyrir, fundir, dreifirit,
blaðaútgáfa og fjárstuð-
ingur við samtök eða t.d.
verkfallsaðgerðir er fjár-
frekur.

Helsta tekjulind EIK(m-l)

eru félagagjöld auk safn-
anna ýmis konar og sölu
útgáfuefnis. Styrkur fjár-
hagur er að sjálfsögðu ein
forsendan fyrir virkni komm-
únistanna og aukinni baráttu
gegn hvers kyns ásælni á
hendur verkafólki og ann-
arri alþýðu.

BARATTUSJÓÐUR EIK(m-l)
getur ávallt tekið við fram-